

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	● Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	● Facultatea de Științe ale Educației
Departamentul	● Departamentul de Științe ale Educației
Domeniul de studii	● Științe ale Educației
Ciclul de studii	● Licență
Programul de studii/calificarea	● Pedagogia Invățământului Primar și Preșcolar

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	PSIHOLOGIA PERSONALITĂȚII				
Titularul activităților de curs	lect. univ. dr. Diana Sinziana DUCA				
Titularul activităților de seminar	asist. univ. dr. Alina IONESCU CORBU				
Anul de studiu	II	Semestrul	2	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator	0	Proiect	0
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator	0	Proiect	0

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	3
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	3
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	10
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	16
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	75
Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	●
Competențe	●

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	● PC, videoproiector, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT	
Desfășurare aplicații	Seminar	● PC, videoproiector, suporturi electronice pentru aplicații, prezentări PPT ; manuale și materiale auxiliare utilizate pentru aplicații specifice; referatul etc
	Laborator	●
	Proiect	●

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> ● C4. managementul grupului de preșcolari/școlari mici și a resurselor / mijloacelor de învățare specifice vârstei ● C5. Consilierea și orientarea psihopedagogică a școlarii mici/preșcolarii și părinților
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> ● CT2. Identificarea adecvată a rolurilor profesionale specifice diverselor ocupații educaționale/didactice și asumarea lor în cadrul echipelor de lucru

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Aprofundarea cunoașterii perspectivelor teoretice, rezultatelor empirice și tendințelor actuale în psihologia personalității, evaluarea critică a studiilor în aria psihologiei personalității.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să cunoască modelele teoretice relevante din aria psihologiei personalității; • Să analizeze comparativ perspective diferite din aria psihologiei personalității; • Să identifice conceptele din aria psihologiei personalității și metodele specifice de evaluare a acestora în studii și articole de specialitate; • Să interpreteze teoriile specifice din aria psihologiei personalității în combinație cu informațiile proprii; • Să își însușească un limbaj psihologic de specialitate.

8. **Conținuturi**

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Conceptul de personalitate. Funcțiile psihologiei personalității	2	expunerea prelegerea	
2. Abordări teoretice ale personalității - Teorii psihodinamice	2	prelegerea cu oponent, prelegerea-dezbatere,	
3. Abordări teoretice ale personalității - Teorii behavioriste	2	prelegerea intensificată explicația	
4. Abordări teoretice ale personalității - Teorii umaniste	2	explicația conversația	
5. Abordări teoretice ale personalității - Teorii social- cognitive	2	explicația conversația	
6. Abordări teoretice ale personalității - Teoriile trăsăturilor	4	prelegerea explicația	
7. Structura personalității - Temperamentul. Tendințe actuale în studiul temperamentului. Caracterul. Educația caracterului .	2	prelegerea conversația	
8. Structura personalității - Aptitudinile. Dezvoltarea potențialului aptitudinal. Inteligența – aptitudine generală. Abordări teoretice	2	prelegerea conversația	
9. Modelul BIG FIVE	4	prelegerea explicația	
10. Conceptul de sine în studiul personalității: eul ca nucleu al personalității. Imaginea de sine - formare și dezvoltare	2	prelegerea explicația demonstrația	
11. Evaluarea personalității Metode de cunoaștere a personalității (observația, chestionarul, metoda biografică, metoda testelor)	4	prelegerea explicația demonstrația	

Bibliografie

ANIȚEI, M., CHRAIF, M., BURTĂVERDE, V., MIHĂILĂ, T. (2016). *Tratat de psihologia personalității*, Ed. TREI,

ALLPORT, G.W. (1981), *Structura și dezvoltarea personalității*, București, Editura Didactică și Pedagogică

Birch, A., & Hayward, S. (1999). *Diferențe interindividuale*, București: Ed. Tehnică.

CREȚU, R.Z. (2005) *Evaluarea personalității, modele alternative*, Iași, Polirom

Ewen, R. (2011). *Introducere în teoriile personalității*. București, Ed. TREI

GOLU, M. (1993), *Dinamica personalității*, București, Editura Geneze

GOLU, M. (2002), *Bazele psihologiei generale*, Editura Universitară, București, Cap. XVII.

LELORD, F. & ANDRÉ, C. (2011) *Cum să ne purtăm cu personalitățile dificile*. Editura Trei, București.

LEONHARD, K. (1979), *Personalități accentuate*, București, Editura Științifică și Enciclopedică

MASLOW, A. H. (2007) *Motivație și personalitate*. Editura Trei, București.

MATTHEWS, G. (2005). *Psihologia personalității. Trăsături, cauze, consecințe*. Polirom, Iași

MATTHEWS, G., DEARY I. & WHITEMAN M. (2012). *Psihologia personalității. Trăsături, cauze, consecințe*. Polirom, Iași.

<p>OPRE, A. (2002) Modele clasice ale personalității. In A., Opre (ed.) Noi tendințe în psihologia personalității: Modele teoretice, vol.1, pp.1-17, Cluj-Napoca, Editura ASCR</p> <p>PAVELCU, V. (1982), Cunoașterea de sine și cunoașterea personalității, București, Editura Didactică și Pedagogică</p> <p>POPESCU-NEVEANU, P. (1969), Personalitatea și cunoașterea ei, București, Editura Militară</p> <p>ROȘCA, AL., ZORGO, B. (1972), Aptitudinile, București, Editura Științifică</p> <p>ZISULESCU, ȘT. (1978), Caracterul, București, Editura Didactică și Pedagogică</p> <p>ZLATE, M. (2002), Eul și personalitatea, București, Editura Trei</p> <p>ZLATE, M. (2000), Fundamentele psihologiei, București, Editura Prohumanitate</p>
<p>Bibliografie minimală</p> <p>1. ANIȚEI, M., CHRAIF, M., BURTĂVERDE, V., MIHĂILĂ, T. (2016). <i>Tratat de psihologia personalității</i>, Ed. TREI</p> <p>2. Allport, G. (1981), <i>Structura și dezvoltarea personalității</i>. București, Editura Didactică și Pedagogică</p> <p>3. Ewen, R. (2011). <i>Introducere în teoriile personalității</i>. București, Ed. TREI</p> <p>4. Zlate, M.(coord) (2001), <i>Psihologia la răspântia mileniilor</i>, Iași, Polirom</p> <p>5. ZLATE, M. (2002), Eul și personalitatea, București, Editura Trei</p>

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>1. Introducere în psihologia personalității – scurt istoric:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definierea conceptului de <i>personalitate</i> - Originile psihologiei personalității în era pre-științifică; - Contribuții generale în era științifică 	2	<p>Conversația</p> <p>Expunerea</p> <p>Explicația</p> <p>Dezbaterea</p>	<p>În cadrul seminarului introductiv se vor stabili modalitățile de desfășurare a seminariilor și de evaluare și se va prezenta tematica fiecărui seminar, cu obiectivele de învățare aferente. Se va discuta despre originile psihologiei personalității.</p> <p>Studentii se vor pregăti înainte de fiecare seminar parcurgând capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie</p>
<p>2. Teoriile biologice și evoluționiste ale personalității: implicații în explicarea comportamentului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perspectiva biologică a personalității în prima jumătate a sec.XX - modelul biologic al personalității din perspectiva lui Hans Eysenck - influența hormonilor asupra personalității - variația comportamentală din perspectiva lui Ashton - contribuțiile lui Darwin; 	2	<p>Conversația,</p> <p>Dezbaterea,</p> <p>Exemplul demonstrativ,</p> <p>Descoperire dirijată,</p> <p>Exercițiul</p> <p>Prezentarea</p>	
<p>3. Teoriile psihodinamice ale personalității: implicații în explicarea comportamentului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teoria psihanalitică a lui S. Freud - teoria analitică a lui C.G. Jung - teoria individuală a lui A. Adler - contribuțiile lui K. Horney; 	2	<p>Conversația,</p> <p>Dezbaterea,</p> <p>Exemplul demonstrativ,</p> <p>Descoperire dirijată,</p> <p>Exercițiul</p> <p>Prezentarea</p>	
<p>4. Teoriile umaniste ale personalității: implicații în explicarea comportamentului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perspectivele lui R. May, A. Maslow, C. Rogers; 	2	<p>Conversația,</p> <p>Demonstrația,</p> <p>Dezbaterea,</p> <p>Expunerea,</p> <p>Problematizarea</p>	
<p>5. Teoriile trăsăturilor de personalitate: implicații în explicarea comportamentului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teoria clasică a trăsăturii concepută de G. Allport - Big Five și trăsăturile de personalitate - Modelele cu șase și șapte factori ai personalității 	2	<p>Conversația,</p> <p>Dezbaterea,</p> <p>Exemplul demonstrativ,</p> <p>Descoperire dirijată,</p> <p>Exercițiul</p> <p>Prezentarea</p>	
<p>6. Teoriile behavioriste ale personalității: implicații în explicarea comportamentului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behaviorismul lui B. F. Skinner - Personalitatea din perspectiva lui A. Staats 	2	<p>Conversația,</p> <p>Dezbaterea,</p> <p>Descoperire dirijată,</p> <p>Exercițiul</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - metode behavioriste folosite în dezvoltarea personalității - aplicații ale psihologiei personalității din perspectivă behavioristă 			
<p>7. Teoriile cognitiviste și social-cognitive ale personalității: implicații în explicarea comportamentului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Principii generale ale teoriilor social-cognitive; - psihologia constructelor personale a lui Kelly - aplicații ale teoriei social-cognitive – Bandura 	2	<p>Conversația, Dezbaterea, Descoperire dirijată, Exercițiul Prezentarea</p>	
<p>8. Personalitate și comportament: diferențe culturale și de gen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Validitatea interculturală a modelului Big Five - Contribuția lui G. Hofstede - Diferențe interculturale în ceea ce privește trăsăturile de personalitate - Diferențele de gen și personalitatea: asemănări și diferențe interculturale; 	2	<p>Conversația, Dezbaterea, Descoperire dirijată, Exercițiul Prezentarea</p>	
<p>9. Personalitate și comportament: comportamentul social și proactiv/ agresiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relațiile personale, performanța academică, civismul, sănătatea - Personalitatea proactivă și implicațiile profesionale - Perspectiva lui M. Ashton și K. Lee asupra agresivității - implicații 	2	<p>Conversația, Dezbaterea, Descoperire dirijată, Exercițiul Prezentarea</p>	
<p>10. Personalitate și profesie: performanță și stres ocupațional</p> <ul style="list-style-type: none"> - Performanța în muncă după modelul lui Campbell - Modelul integrativ al performanței: Johnson - Trăsăturile de personalitate și performanța în muncă - Stresul din perspectiva lui Leka, Griffiths și Cox - Teoriile tranzacțională și a potrivirii persoană-mediu - Factorii de personalitate și stresul 	2	<p>Dezbaterea, Exemplul demonstrativ, Descoperire dirijată, Studiu de caz</p>	
<p>11. Personalități accentuate I: introducere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiție și clasificare: între obișnuit și accentuat - Scurtă descriere a tipurilor personalităților accentuate - Originile personalităților accentuate 	2	<p>Conversația, Dezbaterea, Exemplul demonstrativ, Descoperire dirijată, Studiu de caz Exercițiul</p>	
<p>12. Personalități accentuate II: aplicații și strategii de gestionare a comportamentelor dificile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personalitățile accentuate și schimbarea; - medicație și psihoterapie în relație cu personalitățile accentuate 	2	<p>Exemplul demonstrativ, Descoperire dirijată, Studiul de caz Exercițiul</p>	
<p>13. Evaluarea personalității: elemente de bază:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Testele de personalitate – niveluri, scoruri - Caracteristicile psihometrice ale testelor de personalitate 	2	<p>Conversația, Dezbaterea, Exemplul demonstrativ, Descoperire dirijată, Exercițiul</p>	
<p>14. Evaluarea personalității: aplicații în psihologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metode de măsurare - Tehnicile nonștiințifice și științifice în evaluarea personalității 	2	<p>Conversația, Dezbaterea, Demonstrația Exercițiul</p>	

Bibliografie

ANIȚEI, M., CHRAIF, M., BURTĂVERDE, V., MIHĂILĂ, T. (2016). *Tratat de psihologia personalității*, Ed. TREI,

ALLPORT, G.W. (1981), Structura și dezvoltarea personalității, București, Editura Didactică și Pedagogică
 Birch, A., & Hayward, S. (1999). Diferențe interindividuale, București: Ed. Tehnică.
 CRETU, R.Z. (2005) Evaluarea personalității, modele alternative, Iași, Polirom
 Ewen, R. (2011). Introducere în teoriile personalității. București, Ed. TREI
 GOLU, M.(1993), Dinamica personalității, București, Editura Geneze
 GOLU, M (2002), Bazele psihologiei generale, Editura Universitară, București, Cap. XVII.
 LELORD, F. & ANDRÉ, C. (2011) Cum să ne purtăm cu personalitățile dificile. Editura Trei, București.
 LEONHARD, K. (1979), Personalități accentuate, București, Editura Științifică și Enciclopedică
 MASLOW, A. H. (2007) Motivație și personalitate. Editura Trei, București.
 MATTHEWS, G. 2005. Psihologia personalității. Trăsături, cauze, consecințe. Polirom, Iași
 MATTHEWS, G., DEARY I. & WHITEMAN M. (2012). Psihologia personalității. Trăsături, cauze, consecințe. Polirom, Iași.
 OPRE, A. (2002) Modele clasice ale personalității. In A., Opre (ed.) Noi tendințe în psihologia personalității: Modele teoretice, vol.1, pp.1-17, Cluj-Napoca, Editura ASCR
 PAVELCU, V. (1982), Cunoașterea de sine și cunoașterea personalității, București, Editura Didactică și Pedagogică
 POPESCU-NEVEANU, P. (1969), Personalitatea și cunoașterea ei, București, Editura Militară
 ROȘCA, AL., ZORGO, B. (1972), Aptitudinile, București, Editura Științifică
 ZISULESCU, ȘT. (1978), Caracterul, București, Editura Didactică și Pedagogică
 ZLATE, M. (2002), Eul și personalitatea, București, Editura Trei
 ZLATE, M. (2000), Fundamentele psihologiei, București, Editura Prohumanitate

Bibliografie minimală

1. ANIȚEL, M., CHRAIF, M., BURTĂVERDE, V., MIHĂILĂ, T. (2016). *Tratat de psihologia personalității*, Ed. TREI
2. Allport, G. (1981), *Structura și dezvoltarea personalității*. București, Editura Didactică și Pedagogică
3. Ewen, R. (2011). *Introducere în teoriile personalității*. București, Ed. TREI
4. Zlate, M.(coord) (2001), *Psihologia la răspântia mileniilor*, Iași, Polirom
5. ZLATE, M. (2002), Eul și personalitatea, București, Editura Trei

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară și din Europa.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și utilizarea corectă a conceptelor care descriu structura personalității; • utilizarea corectă a termenilor de specialitate în comunicarea rezultatelor activității de cunoaștere a personalității; • Identificarea legăturilor dintre componentele personalității și a corelației acestora cu diferitele etape ale dezvoltării personalității; • Explicarea comportamentului uman utilizând diferite modele teoretice ale personalității; • Compararea caracteristicilor de personalitate din perspectiva unor modele teoretice. 	Probă orală	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea unor instrumente specifice psihologiei pentru caracterizarea personalității • Analiza critică și evaluarea rezultatelor unor teste de cunoaștere și autocunoaștere a caracteristicilor de personalitate • Recunoașterea diferențelor individuale în construirea și 	Prezentarea unei teme de seminar Studiu de caz privind activitatea de cunoaștere a elevului (fisa de caracterizare a personalitatii elevului) Administrare chestionare	50%

	manifestarea personalității <ul style="list-style-type: none"> ● Aplicarea teoriilor personalității în elaborarea demersului de cunoaștere a personalității. ● Implicarea în activități de evaluare a personalității 		
--	--	--	--

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

- Abilități, cunoștințe certe și profund argumentate;
- Analiza critică și evaluarea rezultatelor unor teste de cunoaștere și autocunoaștere a caracteristicilor de personalitate
- Utilizarea corectă a elementelor teoretice pentru descrierea caracteristicilor de personalitate

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

- Exemple de manifestări comportamentale analizate și comentate din perspectiva diferitelor abordări teoretice ale personalității;
- mod personal de abordare și interpretare;
- Utilizarea unor instrumente specifice psihologiei pentru caracterizarea personalității și elaborarea unui protocol de cunoaștere a personalității

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
24.09.2024	lect. dr. Diana Sînziana DUCA	lect. dr. Diana Sînziana DUCA

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
	conf. dr. Doina Maria SCHIPOR

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
	conf. dr. Adina COLOMEISCHI